



Éves Jelentés

Nemzeti Adó- és Vámhivatal
Központi Hivatala
Pénzmosás Elleni
Információs Iroda

2014.

Tartalomjegyzék

1	Bevezető	2
2	Statisztikai tájékoztatás.....	3
3	A Pmt. 2013. július 1-jétől hatályos módosításának főbb területei	6
4	Pénzmosás Elleni Információs Iroda által kezdeményezett eljárások	10
5	Terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem	15
6	Bejelentés tipológia	16
7	Az FATF jogi hivatásokkal kapcsolatos tipológiai jelentése.....	18
8	A Pénzmosás Elleni Információs Iroda felügyeleti tevékenysége	18
9	A Pénzmosás Elleni Információs Iroda pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedésekhez kapcsolódó feladatai	20
9.1	A pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések speciális típusa	22
9.1.1	Pénzügyi intézmények, hitelintézetek és pénzváltók közötti átutalások szabályai	23
9.1.2	Iráni személyek vagy szervezetek részéről, illetve részére történő átutalás szabályai ..	24
10	A Pénzmosás Elleni Információs Iroda elérhetőségei	25

1 Bevezető

Jelen dokumentum a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Központi Hivatala Pénzmosás Elleni Információs Iroda (FIU) 2013. évre vonatkozó éves jelentése.

Az éves jelentés készítésével a Pénzmosás Elleni Információs Iroda a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény (a továbbiakban: Pmt.) 29. § (5) bekezdésében megjelenő tájékoztatási kötelezettségének tesz eleget, valamint tájékoztatást nyújt az általa vezetett statisztikai mutatókról, továbbá a Pmt. 1. § (1) bekezdésében meghatározott szolgáltatókat (a továbbiakban: szolgáltatók) a bejelentés tipológiában megjelenő támpontokkal, indikátorokkal, a bejelentés módját érintő információkkal, a Pénzmosás Elleni Információs Iroda egyéb feladatainak bemutatásával kívánja segíteni.



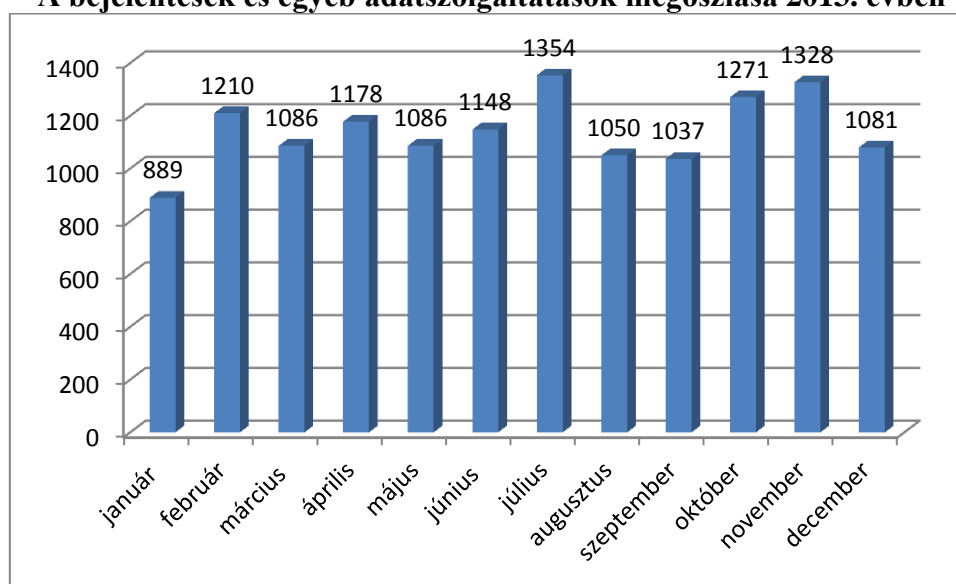
2 Statisztikai tájékoztatás

A 2013. január 1-jétől 2013. december 31-ig terjedő időszakban a Pénzmosás Elleni Információs Iroda 12 855 db szolgáltatók által – a Pmt. 23. § alapján – beküldött bejelentést fogadott pénzmosás és terrorizmus finanszírozása tárgyában. 2013. évben a határvámhivataloktól „cash control” tárgyában¹ 253 db tájékoztatás, a Pmt. 25. §-a alapján a felügyeletet ellátó szervektől 5 db tájékoztatás, külföldi pénzügyi információs egységektől 292 db megkeresés, tájékoztatás, valamint a nyomozó hatóságoktól és egyéb szervektől 191 db megkeresés érkezett a Pénzmosás Elleni Információs Iroda részére.

Az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról, valamint ehhez kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2007. évi CLXXX. törvény (a továbbiakban: Kit.) 10. §-a alapján 4 db bejelentést, 11. §-a alapján 107 db értesítést, illetve 3 db engedély kérelmet fogadott a Pénzmosás Elleni Információs Iroda.

A Pmt. alapján a szolgáltatók által tett bejelentések, valamint a fentiekben meghatározott adatszolgáltatások számának a havi bontását – a 2013. január 1-jétől 2013. december 31-ig terjedő időszakra vonatkozóan – az alábbi diagram mutatja.

A bejelentések és egyéb adatszolgáltatások megoszlása 2013. évben



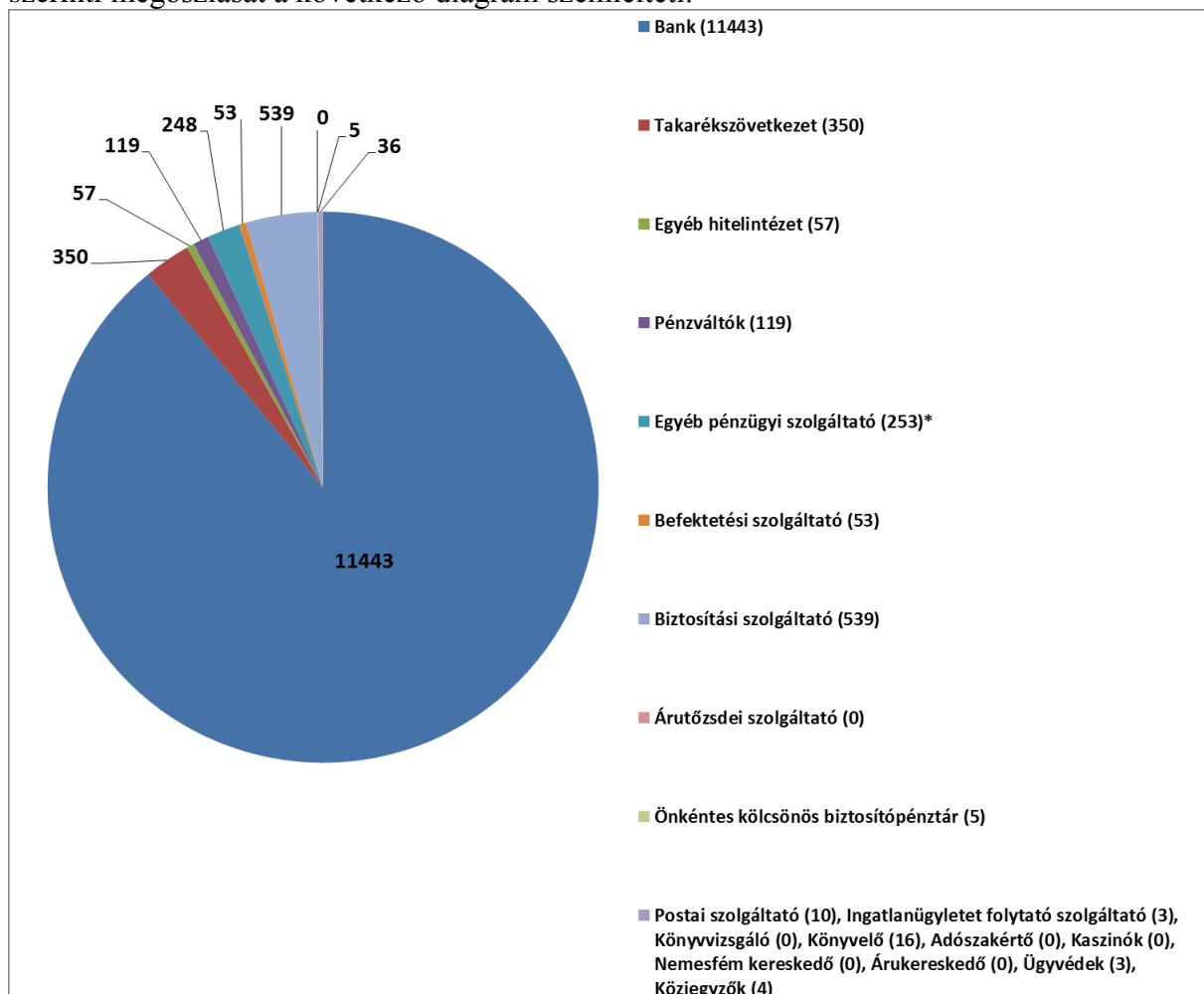
Forrás: a Pénzmosás Elleni Információs Iroda által vezetett adatbázis

A fenti diagram alapján megállapítható, hogy 2013. évben havonta átlagosan 1143 db bejelentés és adatszolgáltatás érkezett a Pénzmosás Elleni Információs Irodához.

¹ A Közösség területére belépő, illetve a Közösség területét elhagyó készpénz ellenőrzéséről szóló, 2005. október 26-i 1889/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló 2007. évi XLVIII. törvény 4. § (3) bekezdése alapján az FIU-hoz érkezett tájékoztatások.

ÉVES JELENTÉS

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása tárgyában érkezett bejelentések szolgáltatói kör szerinti megoszlását a következő diagram szemlélteti.



Forrás: a Pénzmosás Elleni Információs Iroda által vezetett adatbázis

*Az egyéb pénzügyi szolgáltatók adatai között a Magyar Államkincstár által tett bejelentések is szerepelnek.

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása tárgyában érkezett bejelentések túlnyomó részét – az előző évek statisztikájához hasonlóan – a banki bejelentések (89 %) képezik.

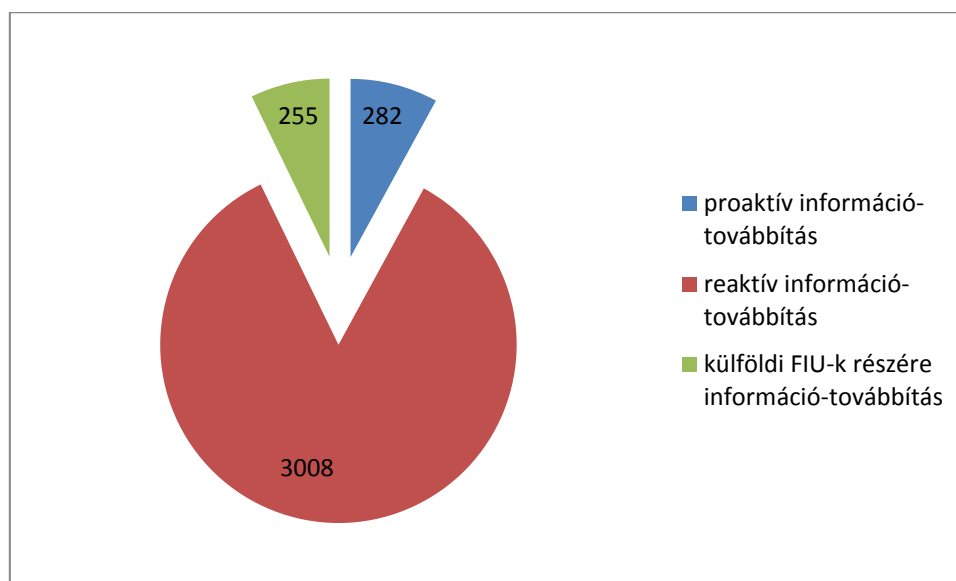
A bejelentésekből mindösszesen 36 db érkezett nem-pénzügyi szolgáltatóktól.

A terrorizmus finanszírozásának tárgyában a Kit. 10. §-a alapján nem érkezett bejelentés a Pénzmosás Elleni Információs Irodához. 2013. évben összesen 4 db bejelentés érkezett a fentebb említett jogszabályhely alapján, azonban ezen bejelentések egyikének sem a terrorizmus finanszírozása a tárgya. A terrorizmus finanszírozásának tárgyában a Pmt. alapján 2 db bejelentés érkezett a szolgáltatóktól.

253 esetben került sor a külföldi pénzügyi információs egység megkeresésére, 70 esetben tájékoztatásra, valamint a Pénzmosás Elleni Információs Iroda 182 esetben válaszolt megkeresést. A Pénzmosás Elleni Információs Iroda 90 esetben adta meg az előzetes hozzájárulást – információ-továbbítás céljából – külföldi pénzügyi információs egységnek.

ÉVES JELENTÉS

A Pénzmosás Elleni Információs Iroda által – a Pmt. 26. § (1) bekezdése és a 26/A. § (1) bekezdése alapján – 2013. évben teljesített információ-továbbítások során megküldött bejelentések számának alakulását az alábbi diagram mutatja be.



Forrás: a Pénzmosás Elleni Információs Iroda által vezetett adatbázis

2013. évben eljárás kezdeményezése (proaktív) információ-továbbítás céljából 33 esetben 282 db bejelentés, már folyamatban lévő eljáráshoz (reaktív) információ-továbbításra 542 esetben 3008 db bejelentés került megküldésre. A külföldi FIU-k részére 255 db bejelentés megküldése valósult meg. A Pmt. 26. § (1) bekezdése és 26/A. § (1) bekezdése által továbbított bejelentések száma 3545 db volt.

A Pmt. 24. §-a alapján 92 alkalommal került sor az üzleti megbízás felfüggesztésére az alábbiak szerint.

Üzleti megbízás felfüggesztése	
Összesen	92 eset
Szolgáltató által kezdeményezett	82 eset
Pénzmosás Elleni Információs Iroda által kezdeményezett	10 eset
Érdemi intézkedés történt	30 eset
Biztosításra került összeg	9.751.654,47 EUR 477.276,53 USD 334.139.484 HUF

3 A Pmt. 2013. július 1-jétől hatályos módosításának főbb területei

A 2013. július 1-jén hatályba lépett törvény-módosítás a Pmt. számos rendelkezését érintette. A következőkben a szolgáltatók és a Pénzmosás Elleni Információs Iroda tevékenysége szempontjából lényeges módosítások kerülnek bemutatásra.

a) Értelmező rendelkezések, ügyfél-átvilágítási intézkedések

A Pmt. értelmező rendelkezései tekintetében módosításra került:

- az ügyfél fogalma, amely alapján az üzleti kapcsolat létesítésének vagy a szolgáltató részére ügyleti megbízás adásának a továbbiakban nem feltétele az írásbeli szerződés megléte, illetve az ügyfél fogalma kiterjesztésre került arra a személyre is, aki az ingatlan eladása, vétele céljából ajánlatot kér;
- az üzleti kapcsolat fogalma, amely eredményeként a hatálybalépést követően nem kötelező elem az írásbeliség követelménye, illetve a fogalom az ingatlanügyleti tevékenységet folytató szolgáltatókra is értelmezésre került;
- a tényleges tulajdonos fogalma, amely alapján tényleges tulajdonos jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetén az
 - a természetes személy, aki
 - közvetlenül vagy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 8:2. § (4) bekezdésében meghatározott módon **közvetve a** szavazati jogok, tulajdoni hányad legalább 25 százalékaival rendelkezik,
 - Ptk. 8:2. § (2) bekezdés szerinti meghatározó befolyással rendelkezik.
A Ptk. 8:2. § (2) bekezdése a következő rendelkezést tartalmazza a meghatározó befolyás szabályozása tekintetében:

(2) A befolyással rendelkező akkor rendelkezik egy jogi személyben meghatározó befolyással, ha annak tagja vagy részvényese, és

a) jogosult e jogi személy vezető tisztségviselői vagy felügyelőbizottsága tagjai többségének megválasztására, illetve visszahívására; vagy

b) a jogi személy más tagjai, illetve részvényesei a befolyással rendelkezővel kötött megállapodás alapján a befolyással rendelkezővel azonos tartalommal szavaznak, vagy a befolyással rendelkezőn keresztül gyakorolják szavazati jogukat, feltéve, hogy együtt a szavazatok több mint felével rendelkeznek.

(3) A többségi befolyás akkor is fennáll, ha a befolyással rendelkező számára az (1)-(2) bekezdés szerinti jogosultságok közvetett befolyás útján biztosítottak.

- A fentiek hiányában a vezető tisztségviselő.

A törvény kiegészült:

- a pénzmosás (Btk.)
- a terrorizmus finanszírozása (Btk.)
- a külföldi pénzügyi információs egységként működő hatóság fogalmával és
- a pénzügyi információs egységként működő hatóság fogalma is módosításra került.

ÉVES JELENTÉS

A szolgáltató az ügyfél-átvilágítási intézkedések keretében kérheti a pénzeszközök forrására vonatkozó információk rendelkezésre bocsátását.

b) Bejelentési kötelezettség

A bejelentési kötelezettség továbbra is a pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adatra, tényre, körülményre vonatkozik.

- A bejelentési kötelezettség kiterjed
 - a végrehajtott,
 - a végrehajtandó, és
 - az ügyfél által kezdeményezett, de végre nem hajtott ügyleti megbízásra, valamint
 - a Pmt. 11. § (6) bekezdésében meghatározott esetre.

A bejelentésekhez csatolni kell a részletes ismertetést alátámasztó dokumentumokat (meghatalmazás).

c) Tranzakció felfüggesztése

A tranzakció felfüggesztése esetén

- a szolgáltató védelemmel ellátott elektronikus üzenet formájában bejelentést tesz,
- a Pénzmosás Elleni Információs Iroda írásban értesíti a szolgáltatót.

A felfüggesztés esetén a határidő:

- belföldi ügyleti megbízásnál két munkanap,
- nem belföldi ügyleti megbízásnál négy munkanap,
- a Pénzmosás Elleni Információs Iroda három munkanappal hosszabbíthat mindkét esetben.

A tranzakció felfüggesztése esetén a Pénzmosás Elleni Információs Iroda írásban értesíti a szolgáltatót:

- a határidő hosszabbításának elrendeléséről, illetve abban az esetben, ha
- az ügyleti megbízás teljesíthető a felfüggesztés határidejének lejártá előtt.

Amennyiben a Pénzmosás Elleni Információs Iroda nem küldött írásbeli értesítést és a határidő is lejárt az ügyleti megbízás teljesíthető.

d) A Pénzmosás Elleni Információs Iroda adat megismerési jogosultsága

A Pénzmosás Elleni Információs Iroda jogosult megismerni:

- bármely szolgáltató által kezelt adatot,
- bank-, fizetési-, értékpapír-, biztosítási, pénztár-, foglalkoztatói nyugdíjtitkot, üzleti titkot,
- központi államigazgatási szerv, bíróság, felügyeletet ellátó szerv által kezelt adatot,
- adótitkot, vámtitkot.

ÉVES JELENTÉS

A Pénzmosás Elleni Információs Iroda a megkeresések határidejeként legalább nyolc, legfeljebb harminc napos határidőt állapíthat meg. A felfüggesztés esetén rövidebb határidő is meghatározható.

A Pénzmosás Elleni Információs Iroda a Pmt. 25/A. § (7) bekezdése alapján eljárást kezdeményezhet:

- központi államigazgatási szervnél és
- felügyeletet ellátó szervnél.

Az eljárást eredményéről a Pénzmosás Elleni Információs Irodát tájékoztatni kell.

e) A Pénzmosás Elleni Információs Iroda információ-továbbítása

A Pmt. 2013. július 1-jétől hatályos módosításának eredményeként az információ-továbbítással érintett szervek, valamint bűncselekmények köre az alábbiak szerint változott.

A Pmt. 26. § (1) bekezdése alapján a Pénzmosás Elleni Információs Iroda információ-továbbításának a céljai:

1. a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem, valamint
2. az alábbi bűncselekmények megelőzésének, felderítésének, nyomozásának elősegítése

a) a 2011. december 31-ig hatályban volt adócsalás, visszaélés jövedékkel, jövedéki orgazdaság, csempészet és az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek megsértése,

b) a 2013. június 30-ig hatályban volt 1978. évi IV. törvény szerinti emberrablás (1978. évi IV. törvény 175/A. §), az emberkereskedelem (1978. évi IV. törvény 175/B. §), a tiltott pornográf felvétellel visszaélés (1978. évi IV. törvény 204. §), az üzletszerű kéjelgés elősegítése (1978. évi IV. törvény 205. §), a kitartottság (1978. évi IV. törvény 206. §), a kerítés (1978. évi IV. törvény 207. §), embercsempészés (1978. évi IV. törvény 218. §), a hivatali visszaélés (1978. évi IV. törvény 225. §), a bűnpártolás (1978. évi IV. törvény 244. §), a vesztegetés (1978. évi IV. törvény 250-255/A. §), a befolyással üzérkedés (1978. évi IV. törvény 256. §), a vesztegetés nemzetközi kapcsolatban (1978. évi IV. törvény 258/B. §, 258/C. §, 258/D. §), a befolyással üzérkedés és befolyás vásárlása nemzetközi kapcsolatban (1978. évi IV. törvény 258/E. §), a terrorcselekmény (1978. évi IV. törvény 261. §), a nemzetközi gazdasági tilalom megszegése (1978. évi IV. törvény 261/A. §), a visszaélés robbanóanyaggal vagy robbantószerrel (1978. évi IV. törvény 263. §), a visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerrel (1978. évi IV. törvény 263/A. §), a visszaélés haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel (1978. évi IV. törvény 263/B. §), a bűnszervezetben részvétel (1978. évi IV. törvény 263/C. §), a visszaélés radioaktív anyaggal (1978. évi IV. törvény 264. §), a visszaélés nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel (1978. évi IV. törvény 264/C. §), a tiltott szerencsejáték szervezése (1978. évi IV. törvény 267. §), a visszaélés ártalmas közfogyasztási cikkel (1978. évi IV. törvény 279. §), a környezetkárosítás (1978. évi IV. törvény 280. §), a természetkárosítás (1978. évi IV. törvény 281. §), a hulladékgyűjtés rendjének megsértése (1978. évi IV. törvény 281/A. §), a visszaélés kábítószerrel (1978. évi IV. törvény 282. §, 282/A. §, 282/B. §, 282/C. §, 283. §), a visszaélés kábítószer-prekurzorral (1978. évi IV. törvény 283/A. §), a pénzmosás (1978. évi IV. törvény 303-303/A. §), a pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása (1978. évi IV. törvény 303/B. §), a jogosulatlan pénzügyi tevékenység (1978. évi

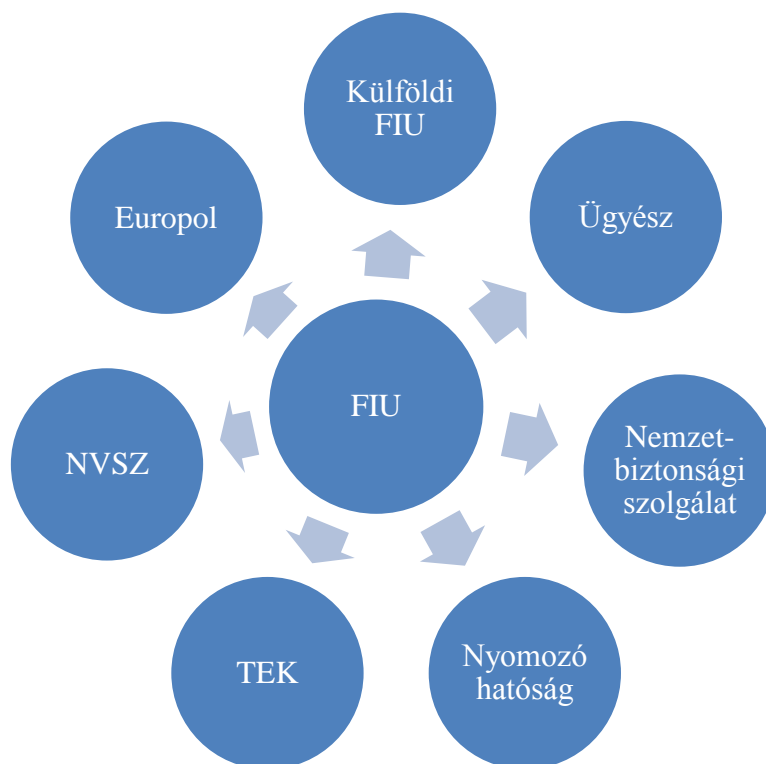
ÉVES JELENTÉS

IV. törvény 298/D. §), a költségvetési csalás (1978. évi IV. törvény 310. §), a sikkasztás (1978. évi IV. törvény 317. §), a csalás (1978. évi IV. törvény 318. §), a hűtlen kezelés bűncselekménye (1978. évi IV. törvény 319. §), valamint valamennyi gazdasági bűncselekmény (1978. évi IV. törvény XVII. Fejezet) és vagyon elleni bűncselekmény (1978. évi IV. törvény XVIII. fejezet),

c) a kábítószer-kereskedelem (Btk. 176-177. §), a kábítószer birtoklása (Btk. 178-179. §), a kóros szenvedélykeltés (Btk. 181. §), a kábítószer készítésének elősegítése (Btk. 182. §), a kábítószer-prekurzorral visszaélés (Btk. 183. §), az ártalmas közfogyasztási cikkel visszaélés (Btk. 189. §), az emberrablás (Btk. 190. §), az emberkereskedelem (Btk. 192. §), a kerítés (Btk. 200. §), a prostitúció elősegítése (Btk. 201. §), a kitartottság (Btk. 202. §), a gyermekpornográfia (Btk. 204. §), a környezetkárosítás (Btk. 241. §), a természetkárosítás (Btk. 242-243. §), a hulladékgazdálkodás rendjének megsértése (Btk. 248. §), a radioaktív anyaggal visszaélés (Btk. 250. §), a bűnpártolás (Btk. 282. §), a vesztegetés (Btk. 290. §), a vesztegetés elfogadása (Btk. 291. §), a hivatali vesztegetés (Btk. 293. §), a hivatali vesztegetés elfogadása (Btk. 294. §), a vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban (Btk. 295. §), a vesztegetés elfogadása bírósági vagy hatósági eljárásban (Btk. 296. §), a befolyás vásárlása (Btk. 298. §), a befolyással üzérkedés (Btk. 299. §), a hivatali visszaélés (Btk. 305. §), terrorcselekmény (Btk. 314-316. §), a terrorcselekmény feljelentésének elmulasztása (Btk. 317. §), a terrorizmus finanszírozása (Btk. 318. §), a bűnszervezetben részvétel (Btk. 321. §), a robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélés (Btk. 324. §), a lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés (Btk. 325. §), a nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel visszaélés (Btk. 326. §), a nemzetközi gazdasági tilalom megszegése (Btk. 327. §), a haditechnikai termékkel vagy szolgáltatással visszaélés (Btk. 329. §), a kettős felhasználású termékkel visszaélés (Btk. 330. §), embercsempészés (Btk. 353. §), a tiltott szerencsejáték szervezése (Btk. 360. §), illetve a Btk. XXXV-XLII. Fejezetében meghatározott bűncselekmények.

A Pénzmosás Elleni Információs Iroda az alábbi szervek részére továbbíthat információt a fentiek céljából:

- nyomozóhatóság,
- ügyész,
- nemzetbiztonsági szolgálat,
- TEK,
- NVSZ,
- Europol,
- külföldi FIU.



f) Felügyeleti tevékenység

A Pmt. rendelkezései szerint a mintaszabályzatokat két évente felül kell vizsgálni. A felügyeleti szervek a mintaszabályzatokat a hatálybalépéstől számított 45 napon belül bocsátják rendelkezésre.

A felügyeleti intézkedések köre bővült, illetve a kiszabható bírság alsó és felső határa is változott.

4 Pénzmosás Elleni Információs Iroda által kezdeményezett eljárások

A Pénzmosás Elleni Információs Iroda a Pmt. 25/A. § (7) bekezdése alapján

- központi államigazgatási szervek és a
- Pmt. szerinti felügyeletet ellátó szervek

hatáskörébe tartozó eljárást kezdeményezhet.

A) A fenti jogszabályi rendelkezés alapján a Pénzmosás Elleni Információs Iroda elemző-értékelő tevékenységének eredményeként azonosítható alábbi ügycsoportok vonatkozásában történtek eljárás kezdeményezések megküldésre az adóhatóság részére:

a) Számlázási láncolat (hiányzó kereskedő, fiktív közösségi termékértékesítés/export)

1. Az átutalási lánc elején megállapíthatóan valós gazdasági tevékenységet folytató gazdasági társaság áll. Több gazdasági társaság közbeiktatásával, akár több vonalon átutalásokat hajtanak végre, általában napon belül, vagy egy-két napon belül, azonos vagy hasonló

ÉVES JELENTÉS

összegekben. Az átutalási lánc utolsó tagjaként szereplő gazdasági társaság számlájáról az összegeket átutalják külföldi székhelyű gazdasági társaság fizetési számlájára vagy készpénzben felveszik. Az átutalási lánc elején lévő társaság a valójában Közösségen belüli termékbeszerzését belföldi beszerzésként tudja feltüntetni.

2. Valós gazdasági tevékenységet folytató gazdasági társaság számlájára készpénzben, vagy belföldi székhelyű hitelintézetnél vezetett fizetési számláról külföldi székhelyű gazdasági társaság nevében vagy külföldről, de magyar állampolgárok által végrehajtott tranzakciók során érkeznek jelentős összegű jóváírások. Így a gazdasági társaság Közösségen belüli termékértékesítést tud kimutatni.

Előfordul olyan eset is, amelyben a valós tevékenységet folytató gazdasági társasághoz számlázási láncolaton keresztül – amely számos gazdasági társaságból épül fel, és amelyen keresztül legális kereskedelem látszatát keltik – jutnak el az átutalások.

b) Számlagyár

Egy adott gazdasági társaság számlájáról folyamatosak a készpénzfelvételek, jelentős összegben, különböző bankfiókokban, illetve ATM-ből. A számlára érkező összegeket valós gazdasági tevékenységet folytató vállalkozások utalják át. A gazdasági társaság cégjegyzésre jogosultja általában a társaságról minimális ismerettel rendelkezik, a banki kapcsolattartás során más személyek irányítják.

c) Inkasszó elkerülése

A magánszemély számlájára rendszeresen érkeznek gazdasági tevékenység folytatására utaló átutalások. A magánszemély cégjegyzésre jogosultja és/vagy tagja olyan gazdasági társaságnak, melynek számlájára inkasszót bocsátott ki az adóhatóság, a legtöbb esetben a gazdasági társaság pénzforgalmi számláját és a magánszemély fizetési számláját ugyanaz a szolgáltató vezeti.

d) Strómanos számlanyitás

A fizetési számla nyitása során a gazdasági társaság cégjegyzésre jogosultja megjelenését tekintve hajléktalan személy benyomását kelti vagy a cégvezetésre alkalmatlannak tűnik. A számlanyitás során feltett kérdésekre önállóan nem tud válaszolni, a gazdasági társaság tevékenységével, székhelyével, egyéb adataival kapcsolatban nem rendelkezik információval. Általában önmagát nem azonosító személy/személyek kíséri(k). Általában helyette nyilatkoznak vagy amennyiben a banki ügyintéző ezt nem engedi, folyamatosan instrukciókkal látják el a névleges ügyfelet. A fizetési számlán a legtöbb esetben még nem, vagy csak néhány esetben történt tranzakció. A szolgáltató több esetben az irányító személyét más gazdasági társaságokhoz is tudja kötni.

e) Offshore

Az offshore területen bejegyzett gazdasági társaság Magyarországon vezeti fizetési számláját. A számla felett kizárólag magyar adóügyi illetőségű személyek jogosultak rendelkezni. A rendelkezésre álló adatok alapján az offshore társaság Magyarországon végez gazdasági tevékenységet. A magyar adóügyi illetőségű gazdasági társaságok, kamat,

osztalék formájában, vagy fiktív ügyletek keretében teljesítenek átutalásokat az offshore társaság számlájára. Az offshore társaság a pénzügyi eszközöket tovább allokalja.

f) Kockázati tényezők, amelyek önállóan, vagy más jellemzőkkel együtt változatosan fordulnak elő a bejelentésekben, illetve az elemző-értékelő tevékenység megállapításai során

- a gazdasági társaság rendszeresen teljesít átutalásokat olyan gazdasági társaságoknak, amelyek számláiról készpénzben veszik fel az összegeket, a beszámlázó gazdasági társaságok cseréje folyamatosan megfigyelhető;
- a gazdasági társaság árbevétele magas, de a ráfordítás majdnem ugyanakkora;
- a gazdasági társaság külföldi állampolgárságú és állandó lakóhelyű ügyvezetőjének nincs belföldi bejelentett lakcíme, csak kézbesítési megbízottra vonatkozó adatok bejelentésére került sor, a kézbesítési megbízott több gazdasági társaság esetében is ellátja ezt a feladatot;
- a megalakulást követően – különösen alacsony jegyzett tőke esetén – jelentős forgalom, illetve nagy összegű fizetendő és emellett közel azonos összegű levonható általános forgalmi adó bevallása történik;
- a bejelentett székhelyet székhelyszolgáltató biztosítja;
- gyakori székhely-, illetve tulajdonosváltás;
- a tulajdonos és vezető tisztségviselő lakó-, tartózkodási helye, illetve a tevékenység végzésének helye a vállalkozás székhelyétől eltérő illetékességi területen található;
- a bevallások benyújtásának elmaradása, bejelentési-, adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésének elmulasztása;
- nullás adattartalmú bevallások benyújtása több egymást követő időszakban;
- ellentmondás van a mérleg és az eredmény kimutatás adatai között. Azaz egy társaság (pl. termelő, nagykereskedelmi tevékenységet végző) mérlegének december 31-i fordulónapon kimutatott adatai szerint a készletérték több éven keresztül például 100 millió forint körül mozog, de az eredmény kimutatásban az értékesítés nettó árbevétele évente ennek a töredéke, 20-30 millió forint. Az ellentmondás tehát több éven keresztül vizsgált időszak alapulvételével a magas készletértékből és a hozzá viszonyítottan alacsony értékű árbevételeből adódhat.

B) A Pénzmosás Elleni Információs Iroda fő feladata a Pmt. 23. § (1) alapján a szolgáltatók által küldött bejelentések elemzése, értékelése. Ennek eredményeként megállapításra került, hogy jelentős számban, rendszeresen érkeznek olyan bejelentések, amelyek adatai arra utalnak, hogy lakossági fizetési számlákat gazdasági tevékenység végzése céljából használnak.

A tranzakciók jellemzői az alábbiakban foglalhatóak össze:

- rendszeres, nagy összegű, általában EUR és USD befizetések;
- bankon belüli számlák közötti átvezetés, néhány esetben konverzióval;
- átutalások minden esetben külföldi kedvezményezett részére;
- a kedvezményezett általában távol-keleti székhelyű gazdasági társaság;
- egy természetes személy több fizetési számla felett is jogosult rendelkezni, vagy rendelkezési jogosultság nélkül készpénzt fizet be több fizetési számlára;
- a tranzakciókat jellemzően távol-keleti országok állampolgárai, illetve hozzájuk kapcsolódóan magyar, illetve más külföldi állampolgárok folytatják.

ÉVES JELENTÉS

A rendelkezésre álló adatok alapján nem állapítható meg, hogy a készpénz-befizetéseket teljesítő, a fizetési számlák felett rendelkezési jogot gyakorló, valamint a külföldre történő átutalásokat teljesítő személyek mely gazdasági társaságok tevékenységéhez köthetőek, illetve az sem, hogy az átutalt összegek áruk ellenértékének kifizetését és/vagy a gazdasági tevékenység nyereségét takarják. A fent vázolt jellemzők azonban valószínűsítik, hogy a pénzmozgások mögött gazdasági tevékenység áll.

A pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV törvény I. fejezet 20. pontja szerint pénzforgalmi számla az a fizetési számla, amelyet a számlatulajdonos rendszeres gazdasági tevékenysége körében pénzforgalmának lebonyolítása céljából törvényben megállapított kötelezettség alapján nyit, illetve nyitott. Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 38. § (2) bekezdés szerint „A belföldi jogi személynek és az általános forgalmi adó fizetésére kötelezett magánszemélynek - ideértve az egyéni vállalkozót is - (a továbbiakban együtt: pénzforgalmi számla nyitására kötelezett adózó) legalább egy belföldi pénzforgalmi számlával kell rendelkeznie. Pénzforgalmi számla nyitására kötelezett adózó rendszeres gazdasági tevékenysége körében kizárólag pénzforgalmi számlát nyithat. Az első pénzforgalmi számlát a pénzforgalmi számlanyitásra kötelezett adózó adószámának közlésétől számított 15 napon belül kell megnyitni. Az adózó bevallásában, valamint kiutalási kérelmében feltüntetni azon fizetési számla számát, amelyre a költségvetési támogatás kiutalását kéri.”

Az Art. 38. § (3) bekezdés szerint „A pénzforgalmi számlanyitásra kötelezett adózó – törvény vagy kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában – a készpénzben teljesíthető fizetések céljára szolgáló pénzeszközök kivételével köteles pénzeszközeit pénzforgalmi számlán tartani, pénzforgalmát pénzforgalmi számlán lebonyolítani, s ennek érdekében pénzforgalmi számlaszerződést kötni.” Az Art. 172. § (1) bekezdés *c*) pontja szerint az adózó mulasztási bírsággal sújtható, ha pénzforgalmi számlanyitási kötelezettségét nem teljesíti. A lakossági számlán folytatott gazdasági tevékenység végzésének jogellenességére vonatkozóan tehát egyértelmű jogszabályi rendelkezés van.

A pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló törvény és az Art. vonatkozó rendelkezései alapján kizárólag pénzforgalmi számlán lehet ilyen tevékenységet végezni, illetve a pénzforgalmi számlanyitási kötelezettség elmulasztása mulasztási bírságot von maga után.

A Pénzmosás Elleni Információs Iroda álláspontja a következő:

1. A Pénzmosás Elleni Információs Iroda álláspontja szerint a fenti jelenség pénzmosás szempontjából kiemelten magas kockázatúnak minősül, így a pénzmosás megelőzése, megakadályozása érdekében a szolgáltató köteles a Pmt.-ben meghatározott kötelezettségeit teljes körűen teljesíteni, illetve a jogszabály által biztosított lehetőségeket alkalmazni.

a) A kockázatalapú megközelítés első eleme a Pmt. szerinti ügyfél-átvilágítás következetes elvégzése, amely során különösen a külföldi lakóhellyel rendelkező ügyfelek esetén kiemelt figyelmet kell fordítani az ügyfél beazonosítására, az okmányok adatainak ellenőrzésére, így amennyiben ideiglenes tartózkodási engedéllyel rendelkezik az ügyfél a személyazonosság megállapítása mellett, az ideiglenes tartózkodási engedély lejáratát is fokozottan szükséges ellenőrizni.

A Pmt. 9. § (2) bekezdése lehetőséget biztosít a szolgáltatónak a belső szabályzatban rögzített eljárás eredménye alapján a pénzeszköz forrására vonatkozó információ beszerzésére is. Amennyiben az ügyfél nyilatkozatának tartalma – figyelemmel a pénzeszköz mértékére és mérlegelve a rendelkezésre álló egyéb körülményeket is – nem életszerű, nincs világos gazdasági, vagy jogi alapja, a szolgáltató a nyilatkozat tartalmát alátámasztó dokumentumok bemutatását is kérheti az ügyféltől tekintettel arra, hogy a jogalkotói szándék e jogosultság bevezetésével nyilvánvalóan nem egy formális intézkedés megtételére irányult. Megjegyzendő, hogy az ügyfél a nyilatkozat tartalmát alátámasztó dokumentumok bemutatását megtagadhatja figyelemmel arra, hogy jogszabályi kötelezettsége nincs a kérés teljesítése vonatkozásában.

Az MNB által kiadott mintaszabályzat (a továbbiakban: mintaszabályzat) rendelkezése szerint:

„Elsősorban a pénzeszközök illegális forrására vonatkozó – pl. az ügyfélprofilba nem illeszkedő mértékű eszközök miatti – gyanú felmerülése esetén szükséges ennek az információnak a beszerzése. Amennyiben a pénzeszközök forrása a szolgáltató számára megnyugtató módon nem tisztázódik, az alapot teremt az üzleti, vagy üzleti kapcsolat megszüntetésére, a kért tranzakció végrehajtása megtagadására.”

b) Az ügyfél-átvilágítás fontos eleme a tényleges tulajdonos személyének megállapítása is. A Pmt. 8. §-a alapján – a 8/A. §-ban foglaltak kivételével – az ügyfél az ügyfél-átvilágítási intézkedések részeként köteles a szolgáltató részére írásbeli nyilatkozatot tenni arra vonatkozóan, hogy a saját, vagy a tényleges tulajdonos nevében, illetőleg érdekében jár el.

A tényleges tulajdonos átvilágításának második (lehetséges) lépését a Pmt. 8. § (6) bekezdése adja. Ez alapján a szolgáltató az ügyfelet a tényleges tulajdonosra vonatkozó ismételt írásbeli nyilatkozattételre szólítja fel, ha kétség merül fel a tényleges tulajdonos kilétével kapcsolatban.

Amennyiben a tényleges tulajdonossal kapcsolatban a második írásbeli nyilatkozatot követően is fennáll a kétség, akkor a tényleges tulajdonoshoz kapcsolódó átvilágítás harmadik lépését a Pmt. 11. § (6) bekezdése adja, hasonlóan az a) pontban részletezett esethez, amely szerint, ha a szolgáltató nem tudja végrehajtani az ügyfél-átvilágítást (Pmt. 7-9. §), „akkor az érintett ügyfélre vonatkozóan köteles megtagadni az ügyfél megbízása alapján fizetési számlán

keresztül művelet végzését, üzleti kapcsolat létesítését és ügyleti megbízás teljesítését, vagy köteles megszüntetni a vele fennálló üzleti kapcsolatot.”

A mintaszabályzat az alábbi kapcsolódó rendelkezéseket tartalmazza:

„Ugyancsak kiemelt figyelmet érdemel, ha a körülmények (a közlemény rovatban szereplő hivatkozás, az összeg nagysága) arra utalnak, hogy lakossági fizetési számlán gazdasági tevékenység végzése történik.

Ilyen pl., ha a tényleges tulajdonosi nyilatkozat szerint saját nevében eljáró ügyfél saját, vagy másik ügyfél lakossági fizetési számlájára nagy összegű valutát fizet be, majd azt ő, vagy másik számlatulajdonos külföldre utalja, gazdasági tevékenységre történő hivatkozással a közlemény rovatban.”

c) A szolgáltatót terhelő további kötelezettség – a Pmt. 10. § (1) bekezdésében előírtak szerint –, az üzleti kapcsolat folyamatos figyelemmel kísérése annak megállapítása érdekében, hogy az adott ügyleti megbízás összhangban áll-e az ügyfélről rendelkezésre álló adatokkal. A lakossági fizetési számla használatával nyilvánvalóan nincsenek összhangban a fent részletezett tranzakciók.

A Pmt. 10. § (1b) pontja szerint a szolgáltató köteles különös figyelmet fordítani az összetett és szokatlan ügyleti megbízásokra. A mintaszabályzat vonatkozó része szerint:

„Szokatlan egy tranzakció, ha nem konzisztens az adott ügyfélről kialakított képpel (az ügyfélprofíllal), vagy az adott termékkel, illetőleg szolgáltatással kapcsolatban általánosan követett eljárásokkal, továbbá, ha nincs világosan érthető gazdasági célja vagy jogi alapja. Szokatlannak minősülhet egy tranzakció, ha az ügyfél korábbi tevékenységéhez képest indokolatlanul megváltozik a tranzakciók gyakorisága, nagysága. Összetett egy tranzakció, ha az a megszokottakhoz képest eltér a szabványos tranzakcióformáktól, bonyolult, nehezen átlátható és áttekinthető folyamatokon, résztvevőkön keresztül valósul meg.”

A Pénzmosás Elleni Információs Iroda álláspontja szerint, különös tekintettel a Pmt.-ben, illetve a mintaszabályzatban történt változásokra, a fenti tranzakciókkal összefüggésben különösen indokolt lenne a szolgáltató részéről az ügyfél-átvilágítási intézkedések teljes körű alkalmazása.

5 Terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem

A 2001. szeptember 11-i terrortámadást követően a terrorizmus elleni harc megerősödött. E harcnak egyik formája a terrorizmus pénzügyi finanszírozása elleni küzdelem. A Pénzmosás Elleni Információs Iroda a terrorizmus finanszírozása elleni hatékony és megelőzésre épülő fellépés érdekében szorosán együttműködik a hatáskörrel rendelkező hazai szervekkel, valamint a külföldi társhatóságokkal.

Az Egmont Csoport honlapján (Library/Cases alcímek alatt) közzétette a terrorizmus finanszírozására utaló indikátorokról készített dokumentumot (FIUs and Terrorist Financing Analysis - A review by the Egmont Group of Sanitised Cases related to Terrorist Financing), valamint több olyan rövid ügyleírás is elérhető, amelyek szintén segítségül szolgálhatnak szolgáltatók számára a bejelentési kötelezettségük teljesítésében. A Pénzmosás Elleni

Információs Irodához 2013. évben 2 db bejelentés érkezett terrorizmus finanszírozása tárgyában.

6 Bejelentés tipológia

Az alábbiakban a pénzügyi információs egység azokat a bejelentéseket foglalta össze tipológiaként, amelyek az elemző-értékelő tevékenységet követően sikeresen járultak hozzá a Pmt. 26. § (1) bekezdése szerinti információ-továbbítási tevékenységhez vagy jellemző bejelentés-típusnak tekinthetőek.

- A bejelentésből megállapítható, hogy egy gazdasági társaság a bankszámláján jóváírt összegeket közel ugyanolyan értékben azonnal vagy rövid időn belül továbbutalja.
- Általában csak a pénzforgalmi (banki) költségek miatt van eltérés a jóváírások és a továbbutalások (terhelések) között, vagy az adott időszak alatt a bejövő és kimenő tételek összege közel azonos. Folyamatos a készpénzfelvétel a tranzakció-sorozatban érintett gazdasági társaság fizetési számlájáról vagy a készpénzbefizetés az érintett gazdasági társaság számlájára. Több esetben a fenti tranzakció-sorozat során külföldi számláról vagy külföldi székhelyű gazdasági társaság magyarországi számlájáról is érkeznek jóváírások, amelyek jellemzően fiktív értékesítési tevékenységre utalnak. A racionális gazdasági tevékenységre utaló jellemzők hiányoznak [pl. nincs bérkifizetés, nincsenek működési költségek (telefon, közüzemi díjak, stb.)].
- Egy természetes személy rendszeresen, jelentős összegeket vesz fel készpénzben (akár banki kifizetés, kiszállítás útján, akár ATM-en keresztül) olyan gazdasági társaságok fizetési számláiról, amelyeknek általában vezető tisztségviselője és/vagy tagja (tulajdonosa), illetve a gazdasági társaság fizetési számlája felett rendelkezésre jogosult. A számla egyenlegét folyamatosan alacsonyan tartja. (A beérkező összegeket azonnal vagy rövid időn belül készpénzben felveszi.) A gazdasági társaság tevékenysége kizárólag jelentős árbevételrel, azonban jellemzően alacsony elszámolható költséghányaddal működő gazdasági társaság vagy társaságok ÁFA, illetve társasági adó-fizetési kötelezettségének minimalizálására irányul. A kezdő- és végpont között általában további gazdasági társaságokat építenek be, illetve több szálon történik a számlakibocsátás és a pénzmozgás. Ez a tevékenység elsősorban az alábbi területeken jellemző: média-, reklám-, marketingszolgáltatás, üzletviteli tanácsadás, informatikai szolgáltatás, őrzővédelmi szolgáltatás, építőipari tevékenység, épület-üzemeltető, takarító szolgáltatás.
- Egy természetes személy folyamatosan nagy összegű készpénzt fizet be forintban vagy más pénznemben saját, illetve más természetes személyek lakossági fizetési számláira, majd a befizetett összegek különböző, jellemzően külföldi székhelyű gazdasági társaságoknak kerülnek továbbutalásra. Az átutalások mögött vélhetően gazdasági események állnak. A rendszeres és üzletszerű tevékenységre utal az átutalt pénzösszegek nagysága, valamint az átutalások közlemény rovatai is árumozgásra utalnak (pl. goods, invoice nr.).
- Egy természetes személy – aki gazdasági társaságban tag és/vagy vezető tisztségviselő – a saját lakossági fizetési számlájára utaltat rendszeresen pénzösszegeket a vállalkozás partnereitől annak érdekében, hogy a gazdasági társaság számlájára kibocsátott azonnali beszedési megbízás teljesülését megakadályozza.
- A hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján pénzváltási tevékenység végzésére engedéllyel rendelkező pénzügyi vállalkozás (gazdasági társaság) tagja és/vagy vezető tisztségviselője a saját lakossági fizetési számláján (üzletszerű tevékenységnek minősülő) napi

rendszerességgel jelentős összegű pénzváltást folytat. A lakossági fizetési számla forgalmi adatainak vizsgálta során gyakori a többféle devizaszámla használata, illetve a rendszeres – akár napi szinten megvalósuló – konverziók és készpénzbefizetések, készpénzfelvételek.

- A pénzváltási tevékenység végzésére engedéllyel rendelkező pénzügyi vállalkozás szolgáltatóként tett bejelentése szerint általában több személy, jelentős összegben, rendszeresen vált valutát forintra, forintot valutára. Az nem állapítható meg, hogy valójában milyen tevékenység állhat a váltások mögött, illetve nem állapítható meg egyértelműen, hogy kinek a nevében járnak el.
- A bejelentésekben gyakran megjelennek ügyvédi letéti számlákkal kapcsolatban olyan adatok, amelyek olyan tényekre, adatokra, körülményekre utalnak, hogy az elvégzett tranzakciók nem az ügyvédi letéti számla alapfunkciójához kötődnek. Ugyanakkor az ügyvédi vállalkozói számlán megjelennek olyan adatok, amelyek kifejezetten az ügyvédi letéti számlához kapcsolhatóak.
- Az elkövetők interneten hirdetnek megvételre különböző termékeket (leggyakrabban mobiltelefont, mp3-lejátszót, személygépkocsit), amelyek leszállítását a vételár egészének vagy meghatározott részének az általuk megadott bankszámlára érkezését követően ígérik. A sértettek az összeget a megadott fizetési számlára átutalják, azonban az áru leszállítása részükre a megbeszélt napon és időben nem történik meg. A sértettek megpróbálják pénzüket visszaszerezni, és számlavezető bankjuktól – csalásra hivatkozva – kérik a már elutalt összeg visszahívását. Általában ez nem lehetséges, mivel addigra az átutalás kedvezményezettjének számlájára az összeg jóváírása megtörtént, sőt számos esetben az elkövetők készpénzben felvették a „csalárd” módon megszerzett összegeket. Az átutalásban kedvezményezettként feltüntetett fizetési számlát vezető magyarországi hitelintézetet az átutalást végrehajtó külföldi székhelyű hitelintézet SWIFT üzenet formájában értesíti a csalásról (csalás jellegű tevékenységről), illetve annak gyanújáról.
- Befektetési egységhez kötött életbiztosítási szerződés megkötését követően a szerződő fél részleges vagy teljes visszavásárlást kezdeményez úgy, hogy a visszavásárlásnak nincs racionális gazdasági indoka.
- Magyarországi lakossági fizetési számla felhasználásával, jutalék ellenében tranzit átutalásokat hajtanak végre különböző országokban vezetett fizetési számlák között.
- Alacsony adókulcsú területekre bejegyzett gazdasági társaságok magyarországi hitelintézetnél vezetett fizetési számláira külföldről érkeznek jóváírások, illetve e számlákról külföldre történnek átutalások. Rendszerint a számla az összegek tranzitálását szolgálja. Jellemzően a számla felett rendelkezési jogosultsággal rendelkezők valamely kelet-európai állam. állampolgárai.
- A belföldi adóügyi illetőségű gazdasági társaság a saját tőkéjét többszörösen meghaladó összegű hitelt vesz fel a pénzügyi intézménytől. A hitel biztosítéka egy ún. finanszírozó offshore társaság által betétben elhelyezett összeg. Az elhelyezett betét után a betétkezelő pénzügyi intézmény (amely nem feltétlenül egyezik meg a hitelt folyósító pénzügyi intézménnyel) kamatot fizet az offshore társaságnak. Amennyiben az offshore társaság tényleges irányítását, üzletvezetését Magyarországon végzik, az offshore társaság Magyarországon belföldi illetőségű adózónak minősül teljes körű adókötelezettséggel (a világjövedelem után). A belföldi gazdasági társaság a hitel kamatát, mint pénzügyi műveletek ráfordítását (a társasági adóról szóló törvény alapján az alultőkésítési szabályok miatt) korlátlan mértékben elszámolhatja. A biztosítékként elhelyezett összeg után az offshore társaság kamatbevételhez jut, amely után Magyarországon nem adózik. A fentiek miatt a belföldi gazdasági társaság a jogkövető versenytársakhoz képest olcsóbban jut forráshoz tekintettel arra, hogy a

számára folyósított hitel kamatát pénzügyi ráfordításként elszámolja. Pénzmosásra utaló adatként, tényként, körülményként az merülhet fel, hogy az offshore társaság biztosítékként nyújtott eszköze ténylegesen adócsalás vagy más bűncselekmény elkövetéséből is származhat, és ez biztosítékként (pénzügyi tevékenység végzése útján) kerül felhasználásra. Az offshore társaságtól származó összeg eredete, tényleges tulajdonosa hitelt érdemlően nem ellenőrizhető (mérleg, egyéb beszámolók hiánya). Amennyiben a hitelszerződés felmondásra kerül, a pénzügyi intézmény a biztosítékként elhelyezett összegből kielégíti magát. A belföldi adóügyi illetékességű gazdasági társaságnál a külső forrás felhasználásával képződő nyereség osztalékként adómentesen kifizethető az offshore társaság részére. 2011. január 1-jétől ismét lehetőség van forrásadó bevallási és fizetési kötelezettség nélkül, ellenőrzött külföldi társaságnak szolgáltatás címen kifizetett költség elszámolására. Ennek következtében a korábban felhalmozott, akár bűncselekményből származó vagyon fedezetként/biztosítékként történő felhasználásával ezt követően belföldön keletkezett jövedelem legálisnak mutatkozik. Lehetőség van arra is, hogy az offshore társaság értékpapír formájában nyújt fedezetet (lombard hitel), vagy ingatlant vásárol, amelyre a finanszírozó biztosítékként jelzálogjogot jegyeztet be.

7 Az FATF jogi hivatásokkal kapcsolatos tipológiai jelentése

Az FATF 2013 júniusában elfogadta a jogi hivatásokkal kapcsolatos tipológiai jelentését.² E dokumentum keresztmetszetet ad a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni intézményrendszerbe tartozó ügyvédek és közjegyzők, mint bejelentésre kötelezett szolgáltatók tevékenységéről, valamint a felmerülő tapasztalatok és tényleges jogesetek alapján indikátorokat és tipológiákat tartalmaz. E tipológiai jelentés készítésében aktívan részt vettek az ügyvédek és közjegyzők nemzeti és nemzetközi szintű érdekképviseleti szervei is.

Az FATF honlapján is elérhető dokumentum releváns forrásként szolgálhat mind a bejelentésre kötelezett ügyvédek, közjegyzők számára, mind a pénzmosási szempontú felügyeleti tevékenységet ellátó területi kamarák számára.

8 A Pénzmosás Elleni Információs Iroda felügyeleti tevékenysége

A Pmt. 34. § (1) bekezdése alapján a Pénzmosás Elleni Információs Iroda felügyeleti tevékenysége során biztosítja, hogy a felügyelete alá tartozó szolgáltatók a Pmt. rendelkezéseinek megfeleljenek. A leírtakon túl a Pmt. 2013. július 1-jétől hatályos módosításával a Pmt. 35/B. §-ában új elemként került bevezetésre, hogy a Kit. (8. pont) valamint a Kit. szerinti uniós jogi aktusoknak való megfelelés hatósági ellenőrzése is a felügyeleti tevékenység részét képezi.

A felügyelet ellátása során a Pénzmosás Elleni Információs Iroda a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény (Ket.) alapján jár el.

A Pénzmosás Elleni Információs Iroda felügyeleti jogköre a Pmt. 5. § g) pontja alapján a Pmt. 1. § (1) bekezdés f) és h) pontjaiban meghatározott alábbi szolgáltatókra vonatkozik:

² <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/ML%20and%20TF%20vulnerabilities%20legal%20professionals.pdf>

ÉVES JELENTÉS

- ingatlanüggyel kapcsolatos tevékenységet folytató szolgáltatók [Pmt. 3. § h) pontja],
- könyvviteli (könyvelői), adószakértői, okleveles adószakértői, adótanácsadói tevékenységet megbízási, illetve vállalkozási jogviszony alapján folytató szolgáltatók [Pmt. 3. § j) pontja].

A felügyeleti tevékenység részegységei:

1. kijelölt személy(ek)re vonatkozó bejelentések nyilvántartásba vétele, kezelése,
2. jóváhagyásra benyújtott szabályzatok elbírálása,
3. hatósági ellenőrzés.

2013-ban a Pénzmosás Elleni Információs Iroda 796 db újonnan bejelentett kijelölt személyt vett nyilvántartásba.

A szabályzat elkészítéséhez segítséget nyújtó, és az NGM által jóváhagyott kötelezően közzétett mintaszabályzat a www.nav.gov.hu/nav/penzmosas honlapon a Felügyeleti tevékenység/ Mintaszabályzatok almenüpontja alatt található.

A belső szabályzat jóváhagyásának eljárása az ügyfél kérelmére induló, illetékköteles eljárás. A kérelem illetéke 3.000.-Ft, amelyet átutalással kell a kérelem benyújtásával egyidejűleg 10032000-01037423 számú NAV vámhatósági illeték bevételi számla javára megfizetni.

A jóváhagyásra benyújtott szabályzatok száma a korábbi évekhez képest 2013. évben a törvényi módosítás eredményeként jelentősen megemelkedett, összesen 2807 db volt, amelyeknek feldolgozása folyamatosan történik.

A kérelmi ív, valamint a kijelölt személy bejelentésére szolgáló formanyomtatványok a Felügyeleti tevékenység menüpont alól letölthetőek.

Hatósági ellenőrzés

Ellenőrzési terv, kiválasztási eljárás

A Pénzmosás Elleni Információs Iroda az ellenőrzési tevékenységét havi ellenőrzési terv alapján végzi. A szolgáltatók ellenőrzésre történő kiválasztása az alábbi módokon és szempontok figyelembe vételével történhet:

- CÉGTÁR, CÉGINFO adatbázisa alapján TEÁOR szám szerinti kigyűjtéssel,
- a Nemzetgazdasági Minisztérium honlapján fellelhető regisztrált adószakértők, könyvelők közül történő véletlenszerű kiválasztással,
- különféle szakmai szervezetek, illetve különféle települések, önkormányzatok honlapjainak felhasználásával,
- Interneten található hirdetések felhasználásával,
- egyéb úton tudomásunkra jutott információ alapján,
- bűnügyi szempontból fertőzött területek figyelembe vétele,
- a kiválasztás során a földrajzi kiegyenlítettség is figyelembe vételre kerül.

A Pénzmosás Elleni Információs Iroda ebben az évben a felügyeleti ellenőrzések tekintetében a helyszíni ellenőrzések mellett folytatta a Ket. 89.§ a) pontja szerinti adatszolgáltatás, iratbemutató és egyéb tájékoztatás kérésével megvalósuló ellenőrzést, mivel ezzel a

módszerrel nagyobb számban, de kisebb költséggel valósíthatók meg az ellenőrzések. Utóbbi esetben a kérdőívben feltett kérdésekre kell a szolgáltatónak a nyilatkozatát a megadott határidőn belül megtenni.

2013. január 1-jétől 2013. december 31-ig bezárólag a Pénzmosás Elleni Információs Iroda a felügyeleti tevékenységi jogkörében eljárva a fenti szempontokat alapul véve összesen 27 db helyszíni és 198 db kérdőív megküldése általi ellenőrzést folytatott le.

Az ellenőrzések során a Pénzmosás Elleni Információs Iroda– a Pmt. rendelkezéseinek megsértése, valamint a Pmt.-ben meghatározott kötelezettségek nem vagy nem megfelelő teljesítése miatt – a következő intézkedéseket alkalmazta.

A Pénzmosás Elleni Információs Iroda 42 alkalommal kötelezte a szolgáltatót a szabályzat meghatározott határidőn belüli, megadott szempontok szerinti átdolgozására, illetve egyéb jogsértések abbahagyására.

A Pmt. 35. § (1) bekezdés c) pontja alapján a Pénzmosás Elleni Információs Iroda 33 esetben figyelmeztette a szolgáltatót, hogy amennyiben az előírt kötelezésnek nem tesz eleget, úgy a bírság kiszabásától nem tud eltekinteni.

A Pénzmosás Elleni Információs Iroda a Pmt. 35.§ (1) bekezdés a) és b) pontja alapján 13 alkalommal élt a felhívás és 2 alkalommal a javaslattételi lehetőséggel.

A felügyeletet ellátó szervnek a Pmt. 35. § (1) bekezdés f) pontja alapján önállóan, vagy az előbb említett intézkedések mellett lehetősége van bírság kiszabására. 2013. évben a Pénzmosás Elleni Információs Iroda – a súlyosabb jogsértések, valamint hiányosságok miatt – 23 esetben élt a bírságolás intézményével, amelynek során összesen 3 290 000 forint összegű bírságot szabott ki.

A Pénzmosás Elleni Információs Iroda a hatósági ellenőrzések során a Ket. szabályai alapján a közreműködés hiánya, illetve ellenőrzés akadályozása miatt 5 alkalommal esetenként 20 000 forint eljárásbírsággal sújtotta a szolgáltatót.

Fontos kiemelni, hogy a módosított Pmt. a felügyeletet ellátó szervek részére szempontrendszer határoz meg az arányos és hatékony bírságolási és intézkedési rendszer támogatása céljából, egyidejűleg a minimum bírság összegét csökkentette és a maximum bírság összegét megemelte.

9 A Pénzmosás Elleni Információs Iroda pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedésekhez kapcsolódó feladatai

A korlátozó intézkedéseknek különböző típusai különíthetők el:

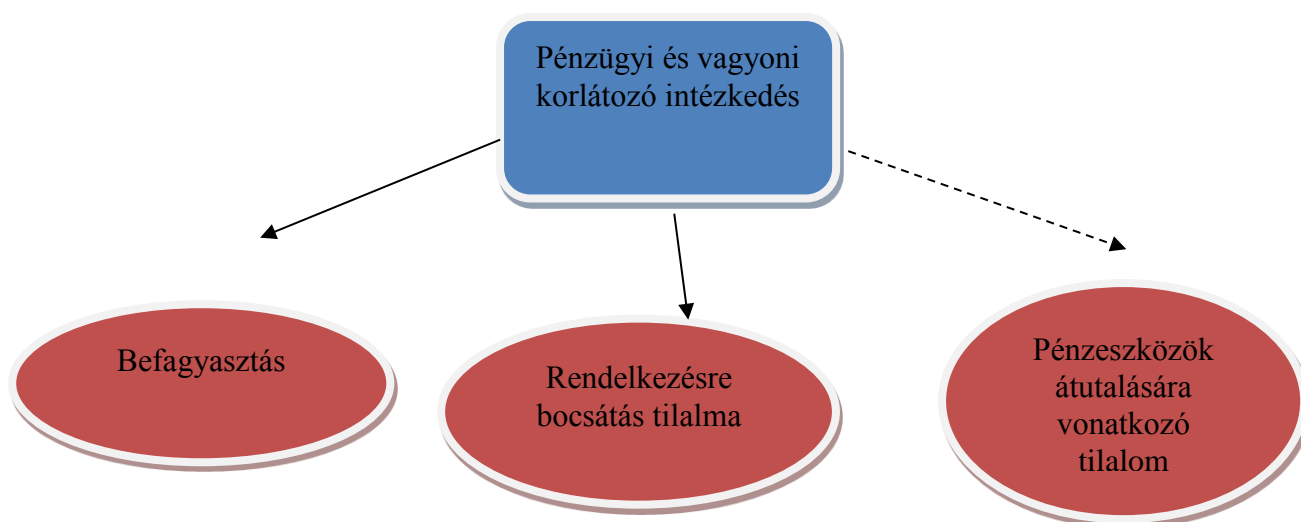
- beutazási és repülési tilalmak,
- diplomáciai korlátozó intézkedések,
- gazdasági-kereskedelmi embargók,
- pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések.

ÉVES JELENTÉS

A Pénzmosás Elleni Információs Iroda feladatai a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedésekhez kapcsolódnak, tekintettel arra, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal szervezetéről és egyes szervek kijelöléséről szóló 273/2010. (XII. 9.) Korm. rendelet 41. § (2)-(3) bekezdése alapján a Pénzmosás Elleni Információs Iroda került foganatosításért felelős szervként kijelölésre a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések vonatkozásában.

A Pénzmosás Elleni Információs Irodának azon pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedésekkel összefüggésben van intézkedési kötelezettsége, amelyek uniós jogi aktus formájában kerültek kihirdetésre. Az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról, valamint ehhez kapcsolódóan egyes törvények módosításáról szóló 2007. évi CLXXX. törvény (a továbbiakban: Kit.) rendelkezik a korlátozó intézkedésekre vonatkozó eljárási szabályokról.

A pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedéseknek alapvetően két típusát különböztetjük meg, amelyek mellett egy speciális típus is megjelenik.



A pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések esetén kétirányú korlátozás érvényesül:

- a)** a pénzeszköz és gazdasági erőforrás uniós jogi aktus által elrendelt befagyasztása, valamint
- b)** a pénzeszköz vagy gazdasági erőforrás rendelkezésre bocsátásának uniós jogi aktusban rögzített tilalma.

a) A Kit. a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény hatálya alá tartozó szolgáltatók, valamint vagyoni nyilvántartást vezető szervek számára bejelentési kötelezettséget határoz meg, amennyiben adat, tény, körülmény merül fel arra vonatkozóan, hogy a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés alanya Magyarország területén pénzeszközzel vagy gazdasági erőforrással rendelkezik.

A Pénzmosás Elleni Információs Iroda fogadja és megvizsgálja a bejelentést, majd amennyiben indokolt a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés alanyának pénzeszközének,

illetve gazdasági erőforrásának befagyasztása érdekében megyei (fővárosi) törvényszéknél zárlatot kezdeményez.

b) A Kit. 2013. július 1-jén hatályba lépett módosítása alapján, amennyiben a szolgáltató, illetve a vagyoni nyilvántartást vezető szerv azt állapítja meg, hogy az adott ügyletből a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés alanyának vagyoni előnye származna az ügylet végrehajtását köteles megtagadni. A szolgáltató intézkedésnek jogi alapján a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés előíró Európai Unió Rendelet határozza meg. A Rendelet közvetlenül hatályos és alkalmazható rendelkezéseket tartalmaz. A jogszabály módosítás eredményeként e korlátozó intézkedés esetén a mentesítési eljárás lefolytatása a Pénzmosás Elleni Információs Iroda rendelkezik hatáskörrel.

Az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések hatálya alatt álló természetes személyeket, jogi személyeket és szervezeteket tartalmazó, konszolidált formában elérhető összesített lista az alábbi honlapon érhető el:

http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/consol-list_en.htm”

2013. év első félévében a Pénzmosás Elleni Információs Iroda az illetékes bíróságnál rendelkezésre bocsátás tilalmának kimondását kezdeményezte az alábbi eset alapján.

Egy magyar gazdasági társaság vállalkozási szerződést kötött egy líbiai hivatallal, amely hivatal a szerződés megkötését követően pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés hatálya alá került. A szerződés teljesítéséhez biztosítékként előleg-visszafizetési és teljesítési garanciák és viszontgaranciák kibocsátására került sor. Az előleg-visszafizetési bankgarancia összege euróra átszámítva több mint 41 millió euró volt.

Megállapításra került, hogy a bankgarancia alapján történő kifizetés teljesítése, a 204/2011/EU rendelet 5. cikkében meghatározott közvetett finanszírozás tilalmába ütközik.

A Pénzmosás Elleni Információs Iroda értesítette a nemzeti szabályozásnak megfelelően a bíróságot, amely megtiltotta az előleg-visszafizetési bankgarancia alapján történő kifizetését, ameddig a líbiai hivatal a 204/2011/EU Rendelet hatálya alá tartozik.

9.1 A pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések speciális típusa

A pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések speciális típusa a pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozó intézkedés, amely alatt az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 961/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2012. március 23-i 267/2012/EU tanácsi rendelet V. Fejezetében foglalt intézkedések értendők.

Az Európai Unió Tanácsa 2010. október 25-én fogadta el a 961/2010/EU számú rendeletet, amely az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 423/2007/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szól. A rendelt bővítette az Iránnal szemben bevezetett korlátozó intézkedéseket, engedélyezési és értesítési kötelezettségeket írt elő az iráni személyek, szervezetek részéről, illetve a részükre történő átutalások tekintetében. Ez a rendelkezés a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések speciális típusát vezette be.

A fentiekhez kapcsolódó Kit. módosításának eredményeként a Pénzmosás Elleni Információs Iroda az átutalásokhoz kapcsolódó engedélyező hatósági feladatot kapott.

A rendelet pénzeszközök átutalására és pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó korlátozások című V. fejezetében kerültek megfogalmazásra a tilalmak és azok kivételei.

A rendelet a pénzeszközök átutalása alatt az alábbiakat érti:

t) „pénzeszközök átutalása”:

i. a megbízó nevében fizetési szolgáltatón keresztül elektronikusan végrehajtott ügylet, amelynek célja, hogy a pénzösszeg egy fizetési szolgáltatónál hozzáférhetővé váljon a kedvezményezett számára, függetlenül attól, hogy a megbízó és a kedvezményezett személye azonos-e vagy sem. A „megbízó”, a „kedvezményezett” és a „fizetési szolgáltató” kifejezések jelentése megegyezik a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló, 2007. november 13-i 2007/64/EK európai parlamenti és tanács irányelvben szereplő jelentéssel;

ii. nem elektronikus úton, így például készpénzben, csekkel vagy készpénzátutalási megbízással végrehajtott ügylet, amelynek célja, hogy a pénzösszeg hozzáférhetővé váljon, függetlenül attól, hogy a megbízó és a kedvezményezett személye azonos-e vagy sem.

9.1.1 Pénzügyi intézmények, hitelintézetek és pénzváltók közötti átutalások szabályai

A rendelet 30. cikke szerint tilos a pénzátutalás a rendelet hatálya alá tartozó, a 49. cikkben meghatározott pénzügyi intézmények és hitelintézet, valamint másrésről az alábbiak között:

- Iránban székhellyel rendelkező pénzváltók, hitelintézetek és pénzügyi intézmények, valamint azok fiókjai és leányvállalatai,
- azon pénzügyi intézmények, hitelintézetek és pénzváltók között, amelyek székhelye nem Iránban található, de iráni lakóhellyel, illetve székhellyel rendelkező személyek és szervezetek ellenőrzése alatt állnak.

A fenti tilalom alól kivételek a következők:

„a) az élelmiszerekkel, egészségüggyel, orvosi felszerelésekkel kapcsolatos, valamint mezőgazdasági vagy humanitárius célokat szolgáló átutalások;

b) a személyes pénzküldeményekkel kapcsolatos tranzakciók;

c) egyedi kereskedelmi szerződéssel kapcsolatban végzett folyósítások, amennyiben azokat e rendelet nem tiltja;

d) diplomáciai vagy konzuli képviselettel vagy a nemzetközi jog szerint immunitást élvező nemzetközi szervezettel kapcsolatos folyósítások, amennyiben ezen átutalásokra a diplomáciai vagy konzuli képviselet vagy a nemzetközi jog szerint immunitást élvező nemzetközi szervezet általi hivatalos felhasználás céljából kerül sor;

e) eseti alapon az iráni személyek, szervezetek vagy szervek általi vagy elleni követelést teljesítő kifizetéshez kapcsolódó folyósítások, valamint hasonló természetű olyan tranzakciók, amelyek nem járulnak hozzá az e rendelet által elrendelt tilalom hatálya alá tartozó tevékenységek végzéséhez, amennyiben az érintett tagállam legalább tíz nappal korábban értesítette a többi tagállamot és a Bizottságot arról, hogy szándékában áll megadni az engedélyt;

f) a 12. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett szerződésekből eredő kötelezettségek végrehajtásához szükséges folyósítások,”

amennyiben

- élelmiszerekkel, egészségüggyel, orvosi felszerelésekkel kapcsolatos, valamint mezőgazdasági vagy humanitárius célú utalás 1 000.000 EUR értékben vagy az alatt történik,
- személyes pénzküldeményekkel kapcsolatos tranzakciók 400.000 EUR értékben vagy az alatt történnek, nincs szükség előzetes engedélyezésre, azonban a 10.000 EUR vagy annak megfelelő, illetve azt meghaladó összeg esetén az átutalásról előzetesen írásban értesíteni kell az FIU-t.
- élelmiszerekkel, egészségüggyel, orvosi felszerelésekkel kapcsolatos, valamint mezőgazdasági vagy humanitárius célú utalás 1 000.000 EUR vagy azt meghaladó értékű átutalás,
- személyes pénzküldemények 400.000 EUR vagy azt meghaladó értékű átutalás esetén az FIU-nak előzetesen engedélyeznie kell a tranzakciót,
- bármely egyéb átutalást, amely 100.000 EUR vagy annak megfelelő értékű vagy azt meghaladó értékű azt az FIU-nak előzetesen engedélyeznie kell.

A tagállamok a megadott engedélyekről háromhavonta értesítik egymást. Ha a pénzügyi intézményeknek és hitelintézeteknek alapos okuk van feltételezni, hogy partnereik tevékenysége megsértheti a rendeletben foglaltakat, haladéktalanul jelentést kell tenniük a gyanúról az FIU-nak.

9.1.2 Iráni személyek vagy szervezetek részéről, illetve részére történő átutalás szabályai

A rendelet 30a. cikke az iráni személyek, szervezetek vagy szervek részéről, illetve részére történő átutalások tekintetében az alábbi szabályozást tartalmazza:

- élelmiszerekkel, egészségüggyel, orvosi felszerelésekkel kapcsolatos, valamint mezőgazdasági vagy humanitárius célú utalás esetén, ha az 10.000 EUR vagy annak megfelelő értékű vagy azt meghaladó összegű előzetesen írásban értesíteni kell a Pénzmosás Elleni Információs Irodát,

bármely egyéb utalás esetén amennyiben az

- 10.000 EUR - 400.000 EUR vagy annak megfelelő összeg közötti utalás előzetesen írásban értesíteni kell a Pénzmosás Elleni Információs Irodát,
- 400.000 EUR vagy annak megfelelő értékű vagy azt meghaladó összegű utalás a Pénzmosás Elleni Információs Irodának előzetesen engedélyeznie kell az átutalást.

Iráni személyek, szervezetek, szervek a következők:

- (1) az iráni állam vagy annak bármely hatósága,
- (2) iráni lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező természetes személy,
- (3) iráni székhelyű jogi személy vagy egyéb szervezet,
- (4) bármely jogi személy vagy egyéb szervezet, amely közvetlenül vagy közvetve az előbbiektől közlül egy vagy több ellenőrzése alatt áll.

A Pénzmosás Elleni Információs Iroda az engedélyezési eljárás lefolytatása során közigazgatási hatóságot, általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervet,

ÉVES JELENTÉS

terrorizmust elhárító szervet, nyomozó hatóságot, nemzetbiztonsági szolgálatot, ügyészt, bíróságot kereshet meg, ha a feladatának ellátásához

a) olyan adat vagy ténybeli ismeret szükséges, amely a megkeresett hatóság nyilvántartásából, illetve irataiból szerezhető meg,

b) olyan irat vagy más bizonyíték szükséges, amely a megkeresett hatóságnál van, vagy onnan szerezhető meg.

A Pénzmosás Elleni Információs Iroda engedélyezési eljárását a Kit. és a Ket. alapján folytatja le. Az eljárás határideje négy hét. Az engedélyt megadottnak kell tekinteni, ha a Pénzmosás Elleni Információs Iroda nem emel írásban kifogást – a határidőn belül – az átutalást illetően. A tagállamok az elutasított engedélyekről háromhavonta értesítik egymást.

10 A Pénzmosás Elleni Információs Iroda elérhetőségei

Név: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Központi Hivatala

Pénzmosás Elleni Információs Iroda

Cím: 1033 Budapest, Huszti út 42.

Postafiók: 1300 Budapest, Pf: 307

Telefon: 06 1/4309-466

Kapcsolattartó szolgálat (a Pmt. hatálya alá tartozó szolgáltatók számára): 06 30/516-5662

Fax: 06 1/4309-305

E-mail: fiu@nav.gov.hu

Honlap: <http://nav.gov.hu/nav/penzmosas>